

ZAKON

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE CRNE GORE O SARADNJI U ZAŠTITI OD PRIRODNIH I DRUGIH KATASTROFA

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o saradnji u zaštiti od prirodnih i drugih katastrofa, koji je potpisan u Beogradu, 4. oktobra 2010. godine, u originalu na srpskom i crnogorskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Crne Gore o saradnji u zaštiti od prirodnih i drugih katastrofa, u originalu na srpskom jeziku glasi:

SPORAZUM

IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE CRNE GORE O SARADNJI U ZAŠTITI OD PRIRODNIH I DRUGIH KATASTROFA

Vlada Republike Srbije i Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: ugovorne strane) uverene u neophodnost međusobne saradnje radi sprečavanja, odnosno ublažavanja posledica prirodnih i drugih katastrofa (u daljem tekstu: katastrofa), poštujući potpisane međunarodne sporazume, sporazumele su se kako sledi:

Predmet Sporazuma

Član 1.

Ugovorne strane ovim sporazumom uređuju uslove za dobrovoljno pružanje pomoći u slučajevima katastrofa i velikih nesreća a naročito u:

- planiranju i sprovođenju mera za zaštitu od poplava, zemljotresa, požara, zagađenja životne sredine, plovidbenih nesreća, radioloških opasnosti kao i industrijskih i drugih katastrofa;
- međusobnom obaveštavanju o opasnostima, nastanku i posledicama katastrofa;
- međusobnoj pomoći pri zaštiti, spasavanju i otklanjanju posledica katastrofa;
- obrazovanju i osposobljavanju pripadnika službi, vatrogasno-spasilačkih jedinica, jedinica za zaštitu i spasavanje, civilne zaštite, jedinica protivpožarne zaštite i drugih pripadnika spasilačkih ekipa za zaštitu i spasavanje kroz informativne sastanke, kurseve, obuke, seminare, i druge oblike saradnje, kao i organizovanju i obavljanju zajedničkih vežbi za zaštitu i spasavanje i dr;
- razmeni naučnih i tehničkih podataka, kao i drugih dokumenata od značaja za zaštitu od katastrofa;
- saradnji pri razvoju i proizvodnji opreme za zaštitu i spasavanje.

Cilj Sporazuma

Član 2.

Cilj Sporazuma je da ugovorne strane, u skladu sa raspoloživim mogućnostima, uzajamno pomognu jedna drugoj u slučaju katastrofa, kad ugovorna strana koja traži pomoć nije u mogućnosti da se suprotstavi posledicama katastrofa svojim sredstvima.

Značenje izraza

Član 3.

Izrazi koji se koriste u ovom sporazumu imaju sledeće značenje:

1. ugovorna strana koja traži pomoć je ugovorna strana u Sporazumu čiji nadležni organ traži pomoć od druge ugovorne strane.

2. ugovorna strana koja pruža pomoć je ugovorna strana u Sporazumu koja će odgovoriti - pružiti pomoć drugoj ugovornoj strani.

3. tranzitna država je država preko čije teritorije treba da prođu jedinice za pomoć i oprema za potrebe ugovornih strana ili za potrebe neke treće države.

4. katastrofe su prirodne i industrijske nesreće, drugi štetni događaji prirodnog ili civilizacijskog porekla sa razornim delovanjem, izuzimajući uslove rata, koji u značajnoj meri oštećuju ili direktno ugrožavaju život, njegove uslove, materijalna dobra i prirodnu okolinu, kao i u slučajevima kada je neophodno preduzeti vanredne zaštitne mere.

5. obaveštenja i informacije o događaju su podaci o katastrofama koji se saopštavaju da bi se stanovništvo blagovremeno obavestilo o opasnosti u cilju preduzimanja hitnih mera za zaštitu ljudi, materijalnih dobara i prirodne okoline.

6. zaštitne mere su preventivne i zaštitne mere odnosno delatnosti:

- za sprečavanje, ublažavanje i otklanjanje opasnosti koje ugrožavaju stanovništvo;
- za očuvanje materijalnih dobara i prirodne okoline.

7. spašavanje i pružanje pomoći je zbir delatnosti pojedinaca – eksperata, spasilačkih ekipa i sredstava kao i jedinica opremljenih specijalnom opremom čija je svrha uklanjanje direktnih i indirektnih posledica katastrofa.

8. spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pomoći su adekvatno obučena i opremljena lica koja druga ugovorna strana odredi za pružanje pomoći.

9. zaštitna, spasilačka i druga oprema su ukupna neophodna sredstva za pojedinačnu ili grupnu zaštitu i spašavanje, uključujući tehnička i druga sredstva za zaštitu i spašavanje koja upotrebljavaju spasilačke ekipe ili pojedinci prilikom spašavanja ili pružanja pomoći, kao i sredstva logističke podrške.

10. humanitarna pomoć su materijali, predmeti, sredstva, namirnice, pitka voda, lekovi i sanitetski materijali namenjeni besplatnoj podeli ugroženom, odnosno nastradalom stanovništvu u svrhu ublažavanja štetnih posledica katastrofa.

Nadležni organi

Član 4.

U skladu sa nacionalnim zakonodavstvom ugovorne strane su utvrdile nadležne organe za implementaciju ovog sporazuma:

- u Republici Srbiji: Ministarstvo unutrašnjih poslova - Sektor za vanredne situacije
- u Crnoj Gori: Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave – Sektor za vanredne situacije i civilnu bezbednost

Ugovorne strane međusobno se obaveštavaju o adresama i telekomunikacijskim vezama nadležnih organa iz stava 1. ovog člana, kao i o kontaktima koji moraju biti dostupni u svakom trenutku.

Ugovorne strane se uzajamno pismeno obaveštavaju o eventualnim promenama nadležnih organa, a najkasnije u roku od 30 (trideset) dana od dana nastalih promena.

Organi iz stava 1. ovog člana ovlašćeni su da u sprovođenju ovog sporazuma uspostave direktne veze i u tu svrhu bliže će urediti standardne operativne procedure o pružanju prekogranične pomoći u slučaju prirodnih i drugih katastrofa.

Razmene saznanja i iskustava

Član 5.

Ugovorne strane međusobno će se obavještavati o naučnim i tehničkim dostignućima i iskustvima, u interesu predviđanja, uklanjanja katastrofa i efikasne zaštite i spasavanja. Razmena podataka i drugih dokumenata obuhvata informacije o katastrofama, informacije potrebne za izradu zajedničkog naučno - istraživačkog programa za slučaj ugroženosti, planova za slučaj opšte opasnosti od katastrofa i opasnosti koje su od obostranog interesa za ugovorne strane, kao i saradnju u izradi planova za zaštitu i spasavanje.

Saradnja u oblasti razmene saznanja i iskustava obavljat će se, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom ugovornih strana. Ugovorne strane će međusobno razmenjivati podatke vezane za nacionalno zakonodavstvo.

Ugovorne strane će nastojati efikasno da koriste rezultate naučne i tehničke saradnje, na privrednom planu i pri saradnji sa drugim državama.

Razvoj i proizvodnja opreme za zaštitu i spasavanje

Član 6.

Ugovorne strane će podsticati saradnju privrednih subjekata i državnih institucija na području tehnološkog razvoja i proizvodnje u sprovođenju zajedničkih programa za zaštitu i spasavanje.

Saradnja humanitarnih organizacija

Član 7.

Ugovorne strane će podsticati saradnju između humanitarnih organizacija u zaštiti i spasavanju od katastrofa, shodno nacionalnom zakonodavstvu ugovornih strana.

Obrazovanje i usavršavanje

Član 8.

Ugovorne strane će podsticati međusobnu saradnju u cilju obrazovanja i usavršavanja spasilačkih ekipa koje učestvuju u zaštiti i spasavanju:

1. uspostavljanjem neposrednih veza i saradnjom između obrazovnih ustanova i podsticanjem razmene instruktora, predavača i drugih stručnjaka;
2. saradnjom u obrazovanju i obučavanju;
3. podsticanjem međusobne razmene obrazovnih materijala i sredstava, kao i iskustava stečenih u zaštiti i spasavanju, bitnih za obrazovanje i usavršavanje;
4. organizovanjem zajedničkih vežbi iz oblasti zaštite i spasavanja.

Obaveza obavještanja o opasnostima

Član 9.

Ugovorne strane će se obavještavati o opasnostima, mogućnostima nastanka katastrofa koje mogu ugroziti državu druge ugovorne strane.

U tu svrhu svaka ugovorna strana na teritoriji svoje države će prikupljati potrebne podatke i informacije i neposredno će ih dostaviti nadležnim organima države druge ugovorne strane.

Ugovorne strane međusobno će se obavještavati o katastrofama nastalim na teritoriji svoje države.

Obaveštenje sadrži: opis nastale opasnosti ili događaja, podatke o mestu, vremenu, obimu i posledicama, kao i o preduzetim merama.

Ugovorna strana koja pruža pomoć u slučaju nastanka katastrofe, obavestiće drugu ugovornu stranu koja traži pomoć o svojim spasilačkim snagama i sredstvima koja može staviti na raspolaganje, kao i o mogućnostima i načinima pružanja pomoći.

Obaveštenje iz st. 1, 2. i 3. ovog člana može se proslediti usmeno ili pismeno, na jezicima država ugovornih strana. Obaveštenja saopštena usmenim putem moraju se i pismeno potvrditi.

Za slanje i primanje obaveštenja o opasnostima, odnosno o katastrofama, nadležni su organi iz člana 4. ovog sporazuma.

Zaštitne mere

Član 10.

Ugovorne strane će u svrhu sprečavanja, odnosno smanjivanja zajedničke opasnosti planirati i preduzeti odgovarajuće zajedničke zaštitne mere.

Način traženja i pružanja pomoći

Član 11.

Ugovorna strana koja je pretrpela katastrofu može od druge ugovorne strane tražiti pomoć. Ova se pomoć može odnositi na spasilačke ekipe, pojedince koji pomažu, na zaštitnu opremu, opremu za spasavanje, kao i na humanitarnu pomoć.

Zahtev za pomoć iz stava 1. ovog člana mora da sadrži: podatke o vrsti i obimu potrebne pomoći, podatke o ustanovama i licima sa kojima se uspostavlja veza, kao i predlog načina dostavljanja pomoći.

Zahtev iz stava 2. ovog člana podnosi se na jeziku države ugovorne strane od koje se traži pomoć.

Pružanje pomoći odvija se u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom država ugovornih strana.

Procedure prelaženja državne granice za pružanje pomoći u zaštiti i spasavanju

Član 12.

Procedura prelaska državne granice biće pojednostavljena i odvijace se po prioritetu u korist ugovornih strana.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u akciji zaštite i spasavanja mogu prelaziti državnu granicu država ugovornih strana na graničnom prelazu, a na osnovu saglasnosti organa granične službe.

Članovi spasilačkih ekipa i pojedinci koji pružaju pomoć mogu za vreme pružanja pomoći na teritoriji države ugovorne strane koja traži pomoć boraviti bez vize i odobrenja boravka. Vođe spasilačkih ekipa za pružanje pomoći moraju predložiti ispravu kojom se dokazuje njihovo ovlašćenje i zadatak u pružanju pomoći

kao i popis članova njihovih ekipa za pružanje pomoći pri čemu obe isprave moraju biti na jeziku države ugovorne strane koja traži pomoć.

Članovi spasilačkih ekipa i pojedinci koji pružaju pomoć imaju pravo da na teritoriji države druge ugovorne strane nose pripadajuću uniformu.

Na teritoriji države druge ugovorne strane nije dozvoljeno prenositi vatreno oružje, municiju i eksplozivna sredstva.

Ugovorne strane će poštovati odredbe st. 1, 2, 3. i 4. ovog člana i u slučaju kada je jedna od njih tranzitna država. U najkraćem roku nadležni organi će se međusobno obavestiti o potrebama tranzita, utvrditi postupak realizacije i prema ukazanoj potrebi prilikom tranzita ekipi koja pruža pomoć obezbediti službenu pratnju.

Procedure unošenja, iznošenja i transporta materijala preko granice u aktivnostima zaštite i spasavanja

Član 13.

Ugovorne strane pojednostaviće procedure pri unošenju, iznošenju i transportu preko državne granice opreme za zaštitu i spasavanje i humanitarne pomoći. Prilikom prelaska državne granice vođa spasilačke ekipe mora predati nadležnim graničnim organima države ugovorne strane koja traži pomoć popisne liste spasilačke opreme, odnosno sredstava humanitarne pomoći.

Popisne liste iz stava 1. ovog člana moraju biti na jeziku države ugovorne strane koja traži pomoć.

Spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pružanju pomoći mogu preko državne granice preneti jedino zaštitnu opremu i opremu za spasavanje, sredstva koja su potrebna za njihovo snabdevanje i delovanje i sredstva humanitarne pomoći.

Zabrane i ograničenja za međunarodni robni promet ne odnose se na prevoz zaštitne opreme i opreme za spasavanje i humanitarnu pomoć. Ako se zaštitna oprema i oprema za spasavanje ne potroše u akciji, ponovo se vraćaju ugovornoj strani koja pruža pomoć. Ukoliko se oprema za spasavanje ostavlja kao humanitarna pomoć vrsta, količina i mesto gde se nalazi oprema prijavljuju se nadležnom organu države ugovorne strane koja traži pomoć, koja će o tome obavestiti nadležne carinske organe. U tom slučaju važi nacionalno zakonodavstvo ugovorne strane koja traži pomoć.

Odredba stava 3. ovog člana odnosi se i na unošenje lekova koji sadrže narkotike i psihotropne materije u državu ugovorne strane koja traži pomoć i vraćanje neutrošenih količina ugovornoj strani koja pruža pomoć. Unošenje i iznošenje narkotika i psihotropnih materija ne tretira se kao uvoz i izvoz robe u robnom prometu u smislu međunarodnih ugovora o opojnim drogama. Lekovi koji sadrže narkotike i psihotropne materije mogu se uneti samo u količinama koje su potrebne za hitnu medicinsku pomoć, a mogu se upotrebljavati samo pod nadzorom medicinskog osoblja sa odgovarajućom stručnom spremom u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom ugovorne strane kojoj pripada spasilačka ekipa. O potrošenim lekovima koji sadrže narkotike i psihotropne materije ugovorna strana koja pruža pomoć izveštava ugovornu stranu koja traži pomoć.

Ugovorne strane uzajamno dopuštaju upotrebu potrebne opreme za zaštitu i spasavanje i humanitarne pomoći države ugovorne strane koja traži pomoć i bez sprovođenja formalnog postupka, plaćanja depozita i drugih davanja.

Upotreba vazduhoplova za prevoz spasilačkih ekipa i pomoći

Član 14.

Vazduhoplovi se mogu koristiti za hitne prevoze spasilačkih ekipa ili pojedinaca koji učestvuju u pružanju pomoći, kao i za druge oblike pomoći u skladu sa ovim sporazumom.

O korišćenju vazduhoplova pri zaštiti i spasavanju, kao i o pružanju pomoći treba odmah obavestiti organ koji je zatražio pomoć i dostaviti mu tačne podatke o vrsti i oznakama vazduhoplova i posadi. Vreme, predviđeni smer kretanja i mesto spuštanja određuje ugovorna strana koja traži pomoć.

Za posade vazduhoplova kao i za spasilačke ekipe i pojedince koji pomažu shodno se primenjuju odredbe člana 12. ovog sporazuma koje se odnose na prelaženje državne granice, a za vazduhoplove, prevezenu zaštitnu i spasilačku opremu odnosno sredstva humanitarne pomoći primenjuju se odredbe člana 13. ovog sporazuma.

Za korišćenje vazduhoplova važe propisi o vazдушnom saobraćaju ugovornih strana, posebno obaveza javljanja podataka o letovima nadležnim organima za vazdušni saobraćaj.

Upotreba vojnih vazduhoplova za svrhe iz ovog sporazuma, biće dozvoljena samo uz saglasnost nadležnog organa države koja traži pomoć.

Standardi i direktive Međunarodne organizacije za civilnu avijaciju (ICAO) obavezujući su za ugovorne strane.

Nadležnost za vođenje akcije zaštite i spasavanja

Član 15.

Za vođenje akcija zaštite i spasavanja i pružanje pomoći u svim slučajevima nadležni su organi države ugovorne strane koja traži pomoć.

Zadaci se poveravaju isključivo vođama spasilačkih ekipa države ugovorne strane koja pruža pomoć koji će svoje podređeno osoblje upoznati sa pojedinostima njihovog sprovođenja.

Zaštita i pružanje pomoći u radu spasilačkih ekipa

Član 16.

Nadležni organi države ugovorne strane koja traži pomoć moraju obezbediti odgovarajuću zaštitu i pomoć spasilačkim ekipama i pojedincima države ugovorne strane koja pruža pomoć, a koji učestvuju u pružanju pomoći.

Način finansiranja troškova pomoći

Član 17.

Ugovorna strana koja pruža pomoć nema pravo da zahteva povraćaj troškova za pruženu pomoć od ugovorne strane koja traži pomoć, kao i naknadu troškova koji bi nastali zbog upotrebe, oštećenja ili gubitka opreme za spasavanje.

Ukoliko ugovorna strana koja traži pomoć povuče zahtev za pružanjem pomoći u skladu sa članom 22. ovog sporazuma, ugovorna strana koja pruža pomoć ima pravo na naknadu troškova koje je do tog trenutka imala.

Troškove koje pri pružanju pomoći imaju pravna ili fizička lica posredovanjem ugovorne strane koja pruža pomoć, snosi ugovorna strana koja traži pomoć.

Motorna vozila koja se koriste u akcijama pomoći biće oslobođena plaćanja putnih i drugih naknada.

Ako su ekipe za zaštitu i spasavanje i pojedinci koji pružaju pomoć potrošili zalihe koje su dovezli sa sobom, troškove za njihovo snabdevanje, smeštaj i materijal za njihove potrebe do kraja pružanja pomoći snosi ugovorna strana koja traži pomoć. Po potrebi obezbeđuju im se odgovarajuća logistička i medicinska pomoć.

Naknada štete

Član 18.

Ugovorne strane neće podnositi zahteve za naknadu materijalne štete nastale na opremi za zaštitu i spasavanje, ukoliko je štetu prouzrokovala spasilačka ekipa ili pojedinac koji pomaže u obavljanju spasilačkih zadataka i pružanja pomoći na osnovu ovog sporazuma, i ako šteta nije prouzrokovana namerno ili grubom nepažnjom.

Ugovorne strane neće podnositi zahteve za naknadu materijalne i nematerijalne štete u slučaju telesne povrede, trajnih posledica na zdravlje i u slučaju smrti učesnika u akciji spasavanja ako do toga dođe u toku spasavanja na osnovu ovog sporazuma, osim ako nije prouzrokovana namerno ili grubom nepažnjom.

Ukoliko se pri sprovođenju zadataka iz ovog sporazuma prouzrokuje šteta trećem licu, odgovornost preuzima ugovorna strana koja traži pomoć kao da su štetu prouzrokovale njene spasilačke ekipe i pojedinci koji učestvuju u pružanju pomoći, osim ukoliko su štetu namerno ili grubom nepažnjom prouzrokovali pojedinci, odnosno spasilačke ekipe ugovorne strane koja pruža pomoć.

Odgovornost za naknadu štete određene u st. 1. i 2. ovog člana, nastaje u trenutku dolaska na teritoriju države ugovorne strane koja traži pomoć i traje do napuštanja njene teritorije.

Odredbe ovog člana primenjuju se i u slučaju ako je bilo koja od država ugovornih strana tranzitna država.

Zbrinjavanje i pružanje pomoći evakuisanim licima

Član 19.

Lica koja su u slučaju nastanka katastrofe došla kao evakuisana sa teritorije države jedne na teritoriju države druge ugovorne strane, primaju do svog prvog mogućeg povratka svo potrebno snabdevanje i pomoć. Troškove pomoći i povratka tih lica snosi država ugovorne strane iz koje dolaze, ukoliko se ugovorne strane drugačije ne sporazumeju.

Ugovorne strane moraju omogućiti povratak svim licima koja usled evakuacije borave na teritoriji države jedne od njih.

Upotreba sredstava veze

Član 20.

Nadležni organi države ugovornih strana obezbediće međusobne telefonske, radio i druge veze među organima, spasilačkim ekipama i pojedincima koji učestvuju u pružanju pomoći, u skladu sa ovim sporazumom.

Korišćenje informacija

Član 21.

Informacije prikupljene kao rezultat završenih aktivnosti mogu biti dostupne trećoj strani samo uz pismenu saglasnost ugovornih strana.

Prestanak pružanja pomoći

Član 22.

Do prestanka pružanja pomoći može doći u slučaju da ugovorna strana koja traži pomoć povuče zahtev za pružanjem pomoći ili kada dođe do ispunjenja cilja zbog kojeg je pomoć tražena.

Komisija za sprovođenje zadataka određenih ovim sporazumom

Član 23.

Ugovorne strane će imenovati Stalnu mešovitu komisiju za sprovođenje ovog sporazuma od predstavnika nadležnih organa iz člana 4. ovog sporazuma. Svaka ugovorna strana ima u Stalnoj mešovitoj komisiji jednak broj članova, a najmanje tri.

Ugovorne strane će se međusobno, diplomatskim putem obavestiti o članovima Stalne mešovite komisije.

Zadaci Stalne mešovite komisije prema ovom sporazumu su: rešavanje konkretnih organizacionih i tehničkih pitanja, određivanje načina održavanja veza i međusobnog obaveštavanja i priprema poslovnika o radu.

Stalna mešovita komisija sastaje se najmanje jedanput godišnje, i to naizmenično u Republici Srbiji i Crnoj Gori. Inicijativu za sazivanje vanrednog sastanka može dati svaka ugovorna strana.

Rešavanje sporova

Član 24.

Sporovi nastali tumačenjem ili primenom ovog sporazuma rešavaće se pregovorima.

U slučaju da se na ovaj način ne postigne sporazum, spor će se rešavati diplomatskim putem.

Odnos sporazuma sa drugim međunarodnim ugovorima

Član 25.

Ovaj sporazum ne utiče na prava i obaveze ugovornih strana koje proizilaze iz drugih međunarodnih ugovora.

Stupanje na snagu

Član 26.

Ovaj sporazum stupa na snagu prvog dana narednog meseca od dana prijema poslednje diplomatske note kojom se potvrđuje da su ugovorne strane ispunile uslove predviđene nacionalnim zakonodavstvom za stupanje na snagu ovog sporazuma.

Ovaj sporazum zaključuje se na neodređeno vreme. Ugovorne strane mogu otkazati ovaj sporazum diplomatskim putem u pisanom obliku. Otkazni rok je tri meseca od dana prijema pismenog obaveštenja o otkazivanju Sporazuma diplomatskim putem, odnosno prijema note za prestanak važnosti Sporazuma.

Ovaj sporazum se shodno dogovoru ugovornih strana, može dopunjavati ili menjati.

Sporazum je potpisan u Beogradu, dana 4. oktobra 2010. godine, u dva originalna primerka, svaki od njih na srpskom i crnogorskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako verodostojni.

za Vladu Republike Srbije

za Vladu Crne Gore

Ivica Dačić, s.r.

Ivan Brajović, s.r.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.